

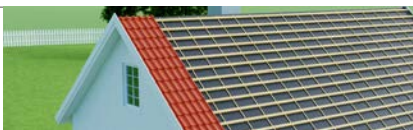
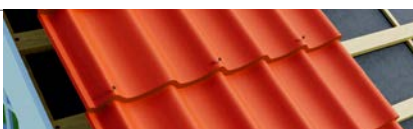

Monteringsanvisning Solstad

Solstad - Montering steg för steg

A	Innan du börjar	3	
B	Läkt	6	
C	Montera läkt	7	
D	Montera fotplåt	8	
E	Montera hela längder	9	
F	Montera delade längder	11	
G	Plåtläggning vid takövergångar	13	
H	Montera ränndal	14	
I	Montera vindskiveplåt	16	
J	Monteranockplåt	17	
K	Montera valmadnock	18	

Solstad-taket är lätt att lägga och du klarar det mesta själv. För vissa moment t ex anslutningar runt takkupor och huvar rekommenderar vi att du anlitar fackkunskap. Denna monteringsanvisning visar steg för steg hur du går tillväga för att montera takpannor, profiler, beslag mm.

Vad krävs?

Solstad-taket är lätt att lägga och du klarar det mesta själv.

Innan du börjar, gör dig med bekant med monteringsanvisningen. Läs in vilka moment som behöver utföras på just ditt tak och i vilken ordning de ska utföras. Ett gott förarbete och ett metodiskt utförande är nyckeln till ett bra resultat. Att monteringsanvisningen följs är också ett krav för att våra garantier ska gälla.

En viktig del att känna till är att läggning av ett Solstad-tak kräver läkt. Vi berättar mer om det längre fram i monteringsanvisningen.

För bästa resultat rekommenderar vi att du kontaktar någon av våra återförsäljare som ställer upp med praktiska råd och hjälper dig med att beräkna hur mycket material du behöver.

Packa upp din leverans

Kontrollera att leveransen stämmer med din beställning och att allt som finns på din fraktsedel också är levererat.

Gör en översyn av produkterna och försäkra dig om att inget har blivit skadat under leveransen. Om du upptäcker skador måste du anmäla detta på följesedeln och till ArcelorMittal inom 1 vecka.

Hantera alltid takplåtarna försiktigt. Var noga med att plåtarnas form inte förändras då detta kan försvåra passningen vid monteringen.

Vårt originalemballage har tråklossar undertill som plåtarna kan ligga på under monteringen. Ska du förvara plåten en längre tid, lagra den under tak i jämn temperatur, liggande med tråklossar eller ströläkt mellan varje plåt.

Din säkerhet

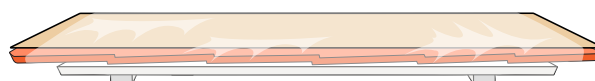
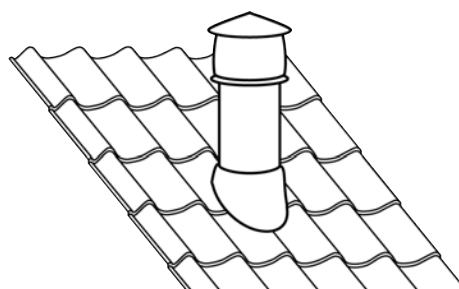
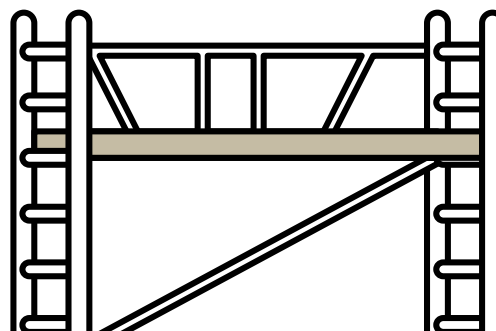
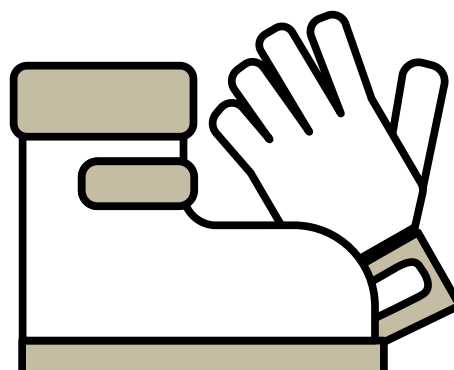
Plåtarna har vassa kanter. Använd därför alltid arbetshandskar och skyddskläder samt skor med mjuka sulor för att få ett bra fotfäste.

Vid arbete uppe på taket rekommenderar arbetsmiljöverket i första hand användning av byggnadsställning eller fallskyddsräcke för att undvika fallskador. Säkerhetslina kan användas som sista åtgärd så länge du inte arbetar ensam.

Vill du veta mer om arbetssäkerhet på tak kan du gå in på Arbetsmiljöverkets hemsida www.av.se.

Montagets riktning och centrering

Montering av Solstad börjar alltid från vänster. Plåtens vattenlås ska alltid ligga underst i alla överlappande sidoskarvar.

Kontrollera underlaget

Innan du börjar montera ditt nya tak bör du verifiera att underlaget är redo att täckas med takplåt. Kontrollera att undertaket är plant, tätt och i gott skick. Om det behövs, reparera eventuella skador.

Om du behöver lägga på en ny takpapp ber vi dig rådgöra med din bygghandlare om vilken typ av takpapp som bäst lämpar sig för ditt tak. Mät taket diagonalt från hörn till hörn. Är skillnaden mellan mätningarna mindre än 30 mm kan detta tas upp av vindskivorna och gavelbeslagen. Om skillnaden är större än 30 mm behöver du rikta upp taket.

Kontrollera också takets lutning. För Ambassador rekommenderas 14 graders taklutning.

Var försiktig

Hantera takpannorna varsamt så undviker du passningsproblem vid monteringen. Gå alltid försiktigt och helst i profilbotten. Böj ej långa plåtar över takfoten, passformen kan då försämrats i sidoöverlappen. Ska takpannorna förvaras en längre tid gäller lagring inomhus i jämn temperatur och med en liten lutning som gör att eventuellt vatten kan rinna av.

Fotplåtar och krokar för hängrännor

Tänk på att du måste montera fotplåtar och kanske även krokar för hängrännor innan du börjar lägga ditt plåttak. Hur du monterar krokar för hängrännor finns beskrivet i en egen monteringsanvisning över regnvattensystem på vår hemsida.

Skorsten och genomföring

ArcelorMittal har flera produkter med tätningslösningar för olika typer av enklare genomföringar, som takfläktar och frånluftshuvar. Kontakta oss om du har funderingar om detta så hjälper vi dig.

För att säkerställa ett snyggt och tätt resultat runt större genomföringar som skorstenar, engagera en fackman.

Kapning och tillpassning

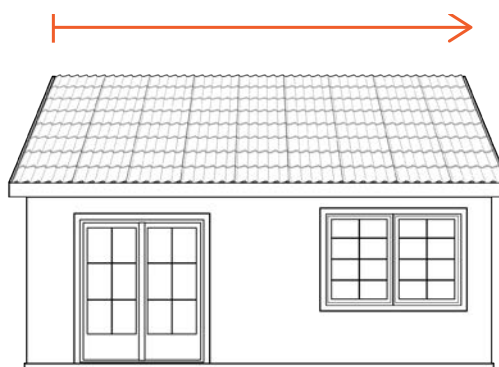
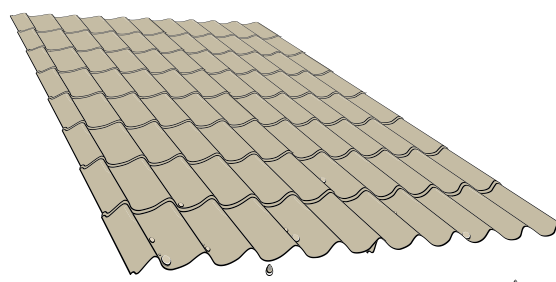
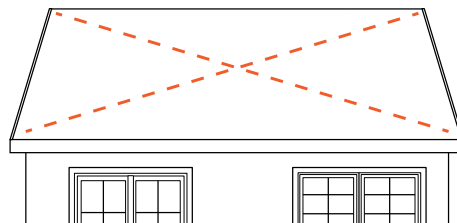
Använda nibblingsmaskin, sticksåg eller plåtsax. Använd inte rondell eftersom metallspån och värme från rondellskivan förstör takpannans galvaniserings- och ytskikt.

Efterbearbetning och rengöring

Metallspån tas bort direkt och klippkanter/mekaniska skador bättringsmålas så snart arbetet avslutats.

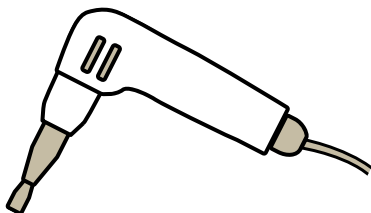
Montering av skyddsanordningar

Montering av skyddsanordningar - takstege, snörasskydd m m säkerhetsdetaljer - finns också beskrivet i en separat anvisning.

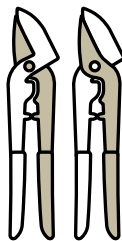

Verktyg du behöver

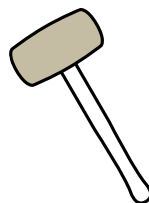
Utöver nödvändiga kapverktyg krävs även en del andra verktyg för ett lyckat plåtmontage.

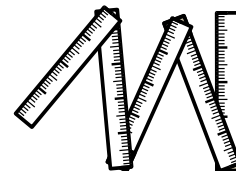
Nibblingsmaskin

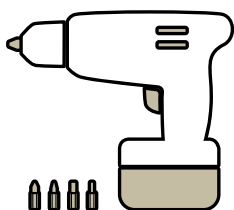
Plåtsax
vänster & höger

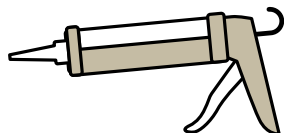
Plastklubba

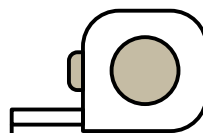
Tumstock

Skruvdragare med bits

Tätningspistol & tätning-
massa för tunnplåt

Måttband

Garantier

Du bör känna till att monteringsanvisningarna måste följas för att våra garantier ska gälla. Läs mer om garanti-villkoren på armat.se.

Läkt syftar till de trä- eller ställängder som ligger mellan underlagstaket och takplåten. Kontakta din lokala bygghandlare för råd kring vilken typ av läkt du behöver.

Det finns två typer av läkt

Ströläkt som fästs vertikalt i underlagstaket och håller upp bärläkten så att kondensvatten kan rinna fritt.

Bärläkt som fästs horisontellt på ströläkten och som takplåten fästs i.

Snözoner och träläkt

Kontakta din ÅF för rådgivning.

Ställläkt

Armat ställläkt är försedd med ventilationshål vilket gör att ströläkt inte behövs. Bärläkt av trä monteras dock alltid vid takfoten.

Bärläkt av stål är dimensionerad för att klara alla snözoner.

Detta förutsätter att avståndet mellan takstolarna inte överskrider 1200 mm. Kontakta din lokala bygghandlare eller återförsäljare för mer information. Monteras endast på pappat tak.

Underlagstak

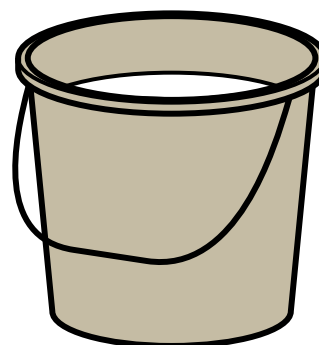
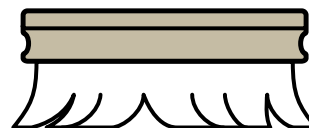
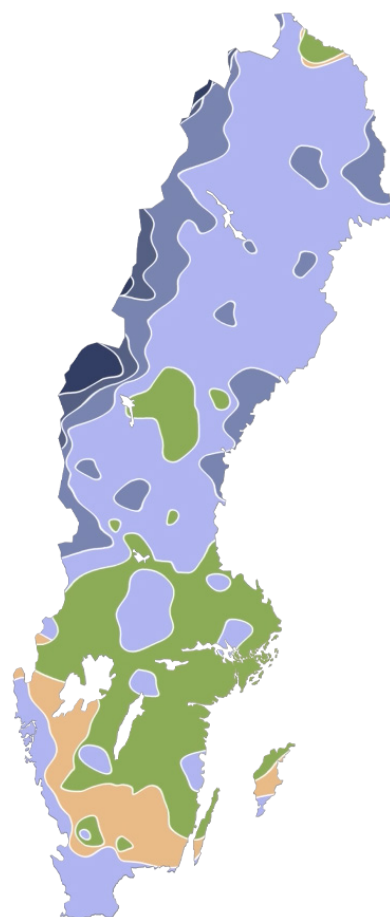
Mellan takstolarna och läkten ligger alltid ett underlagstak, ett lätt underlagstak eller ett fast underlagstak. Kontakta din lokala bygghandlare för att få råd kring vilken typ av underlagstak du behöver.

Underhåll

Ofta ser vind och nederbörd till att hålla plåten ren. Löv och kvistar som fastnar i skarvar bör dock rensas bort. Detsamma gäller för hängrännor.

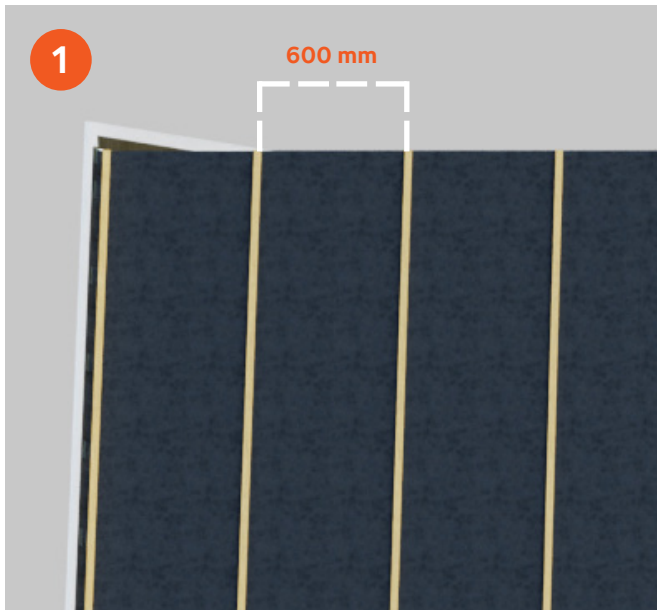
Avlagringar som regnet inte klarat av att skölja bort avlägsnas med varmt vatten och en mjuk borste. Högtryckstvätt går också bra. Tänk dock på att inte använda för högt tryck, max 100 bar.

Om plåtens ytskikt skadas bör du omedelbart måla över skadan med bättringsfärg. Klippkanter ska målas.

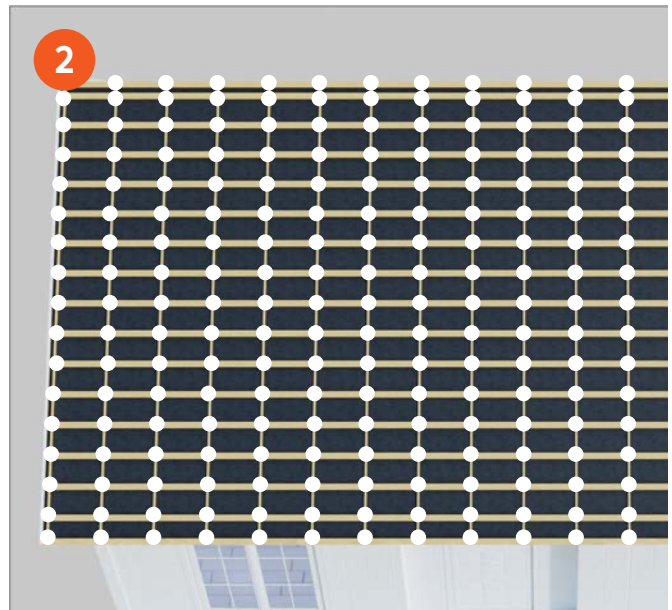

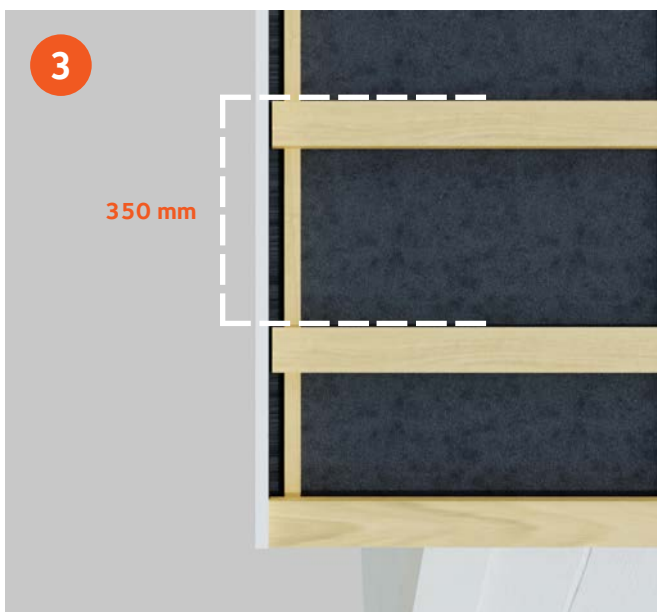
Alternativ för de som vill montera enligt rekommendationer i plåt AMA med droppkant där klippkanten torkar ut snabbare och mindre risk för kantkorrosion föreligger. Vid montage av träläkt på fast underlagstak monteras först ströläkt som är minst 25 mm hög och bred.

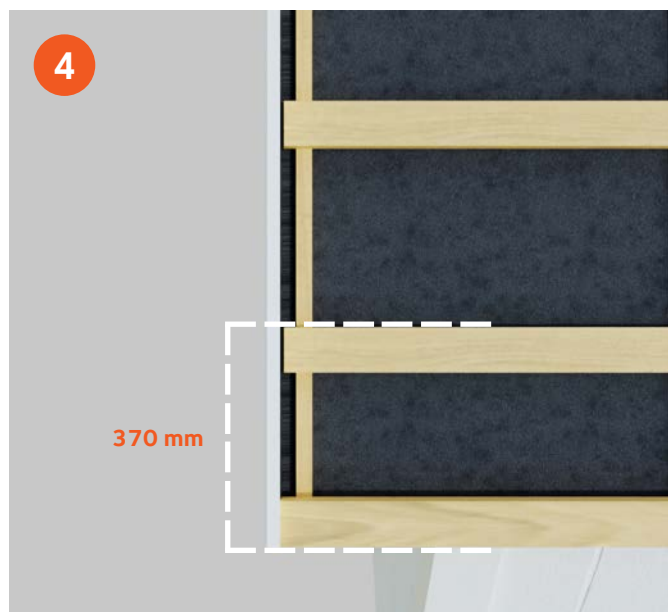
Ströläkten sträcker sig från nock till takfot med max 600 mm mellanrum och fästs i varje ände med varmgalvaniserad spik eller skruv för utomhusbruk.

Montera därefter bärläkten i varje ströläkt med två varmgalvaniserade spikar på 100 x 3,4 mm eller en skruv för utomhusbruk. Den nedersta bärläkten ska vara ca 25 mm högre än övrig läkt.

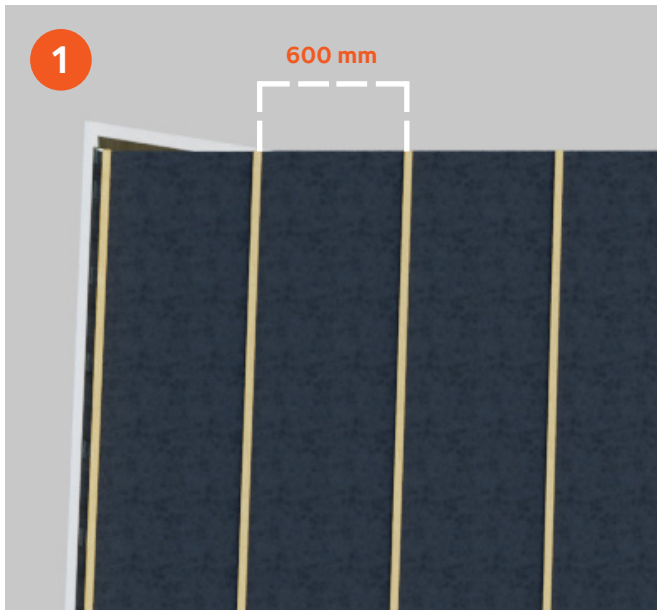
Avstånden mellan varje bärläkt varierar beroende på takplåten. För Solstad ska bärläkt monteras med 350 mm mellanrum räknat från bärläktens överkant till nästa bärläkts överkant.

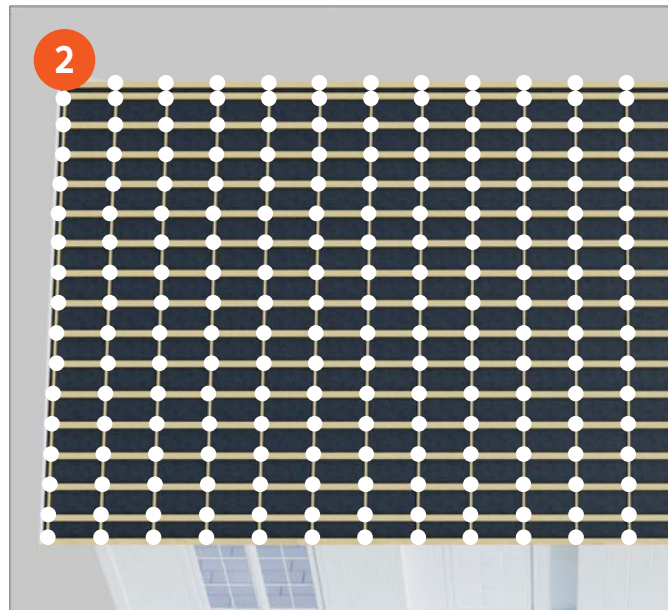
Mellanrummet mellan de två nedersta bärläktorna ska däremot vara 370 mm, räknat från den nedersta bärläktens nederkant till den andra bärläktens överkant.

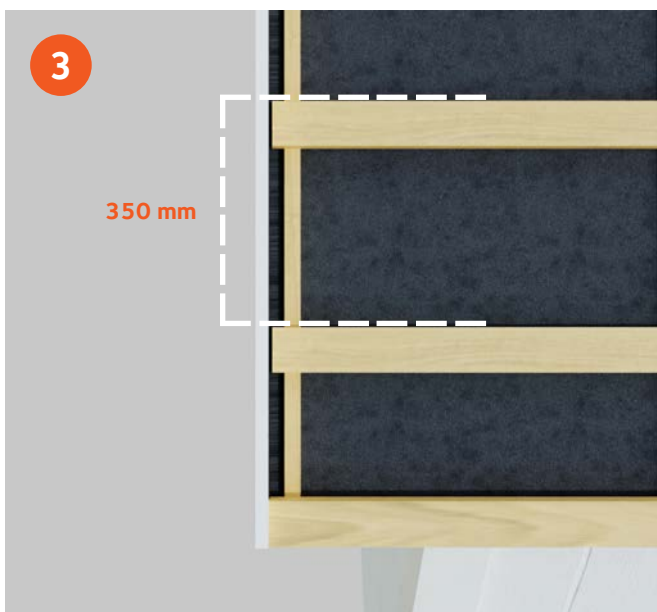
Alternativ där läktning får en mer dold infästning i takfoten då den ligger i skuggan av pannsteget. Vid montage av träläkt på fast underlagstak monteras först ströläkt som är minst 25 mm hög och bred.

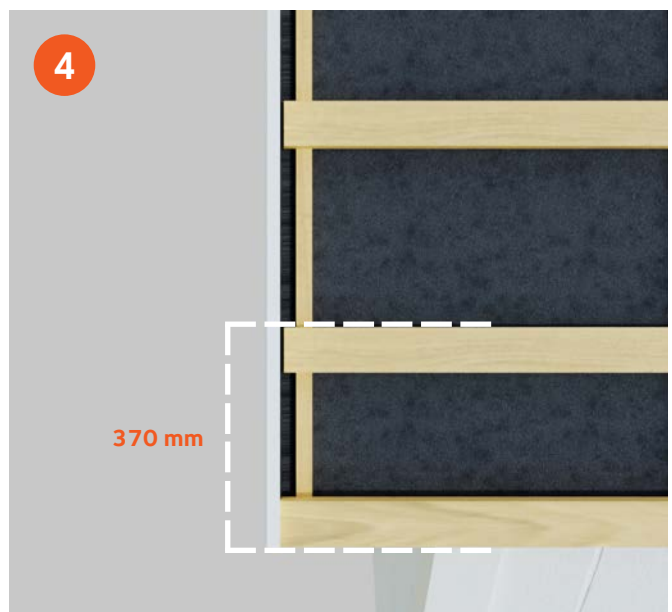
Ströläkten sträcker sig från nock till takfot med max 600 mm mellanrum och fästs i varje ände med varmgalvaniserad spik eller skruv för utomhusbruk.

Montera därefter bärläkten i varje ströläkt med två varmgalvaniserade spikar på 100 x 3,4 mm eller en skruv för utomhusbruk. Den nedersta bärläkten ska vara ca 10 mm högre än övrig läkt.

Avstånden mellan varje bärläkt varierar beroende på takplåten. För Solstad ska bärläkt monteras med 350 mm mellanrum räknat från bärläktens överkant till nästa bärläkts överkant.

Mellanrummet mellan de två nedersta bärläktorna ska däremot vara 370 mm, räknat från den nedersta bärläktens nederkant till den andra bärläktens överkant.

Takfotsplåten placeras längs med takets nederkant för att skydda takfotsbrädan och skapa en övergång mellan taket och hänggränsen. Plåten förhindrar vatten från att stänka in under taket eller på väggen nedanför. Fotplåten monteras med fördel 10mm framför takplåtens slut.

Takfotsplåten monteras efter det att rännkrokar är monterade.

Montera fotplåten på nedersta bärläkten med träskruv. Var noga med att plåten ligger i rät linje längs bärläkten. Fotplåten placeras 10mm framför takplåtens slut.

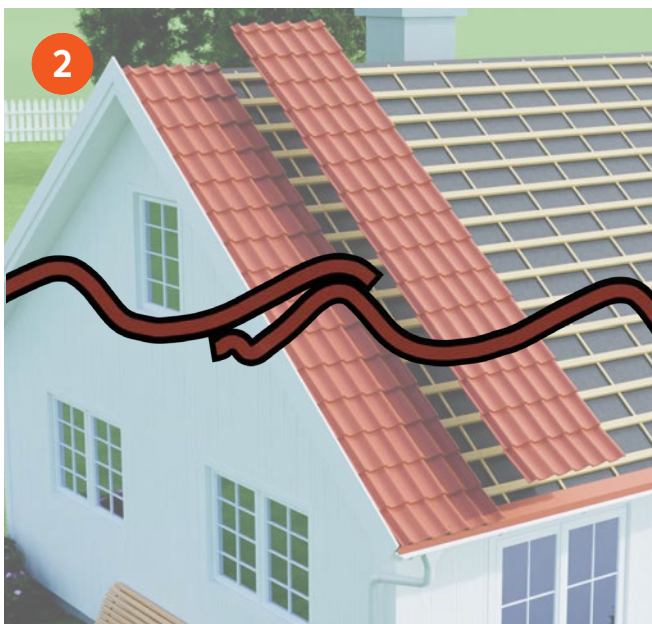
Takfotsplåten skarvas med överlapp på ca 20-30 mm.

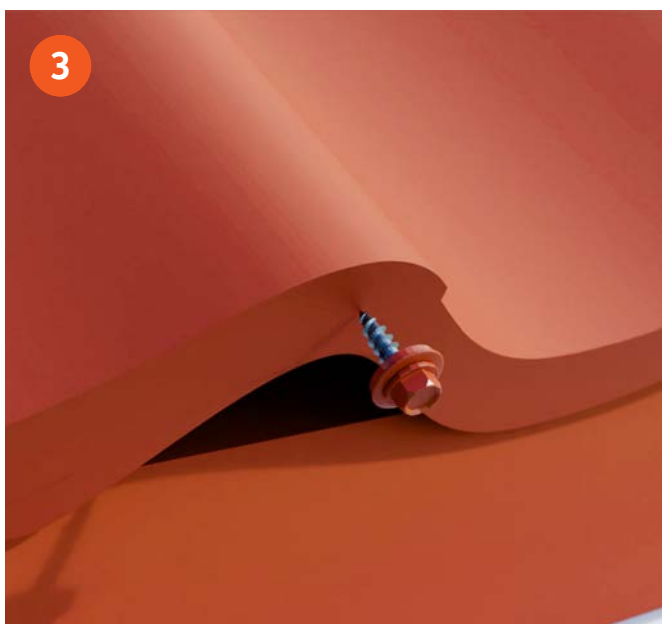
Solstad bör monteras på antingen trä- eller plåtläkt. Börja alltid monteringen från vänster.

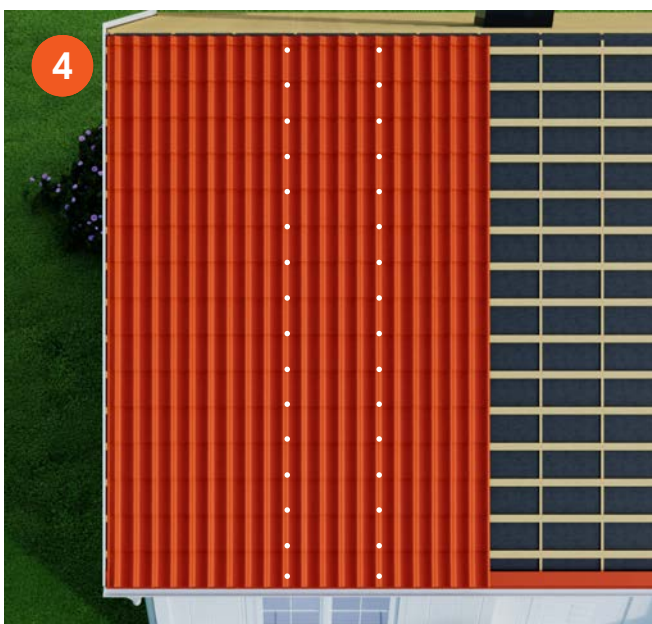
Justera den 1:a takpannan noggrant så att den blir parallell med takfoten. Skruva fast takpannan med en skruv i den översta bärläkten och en i den nedersta bärläkten enligt figur. Använd skruv 4,8 x 35 mm.

Lägg takpanna nummer 2 över den 1:a, se figur. Förvissa dig om att takpannorna är absolut jämna i underkant.

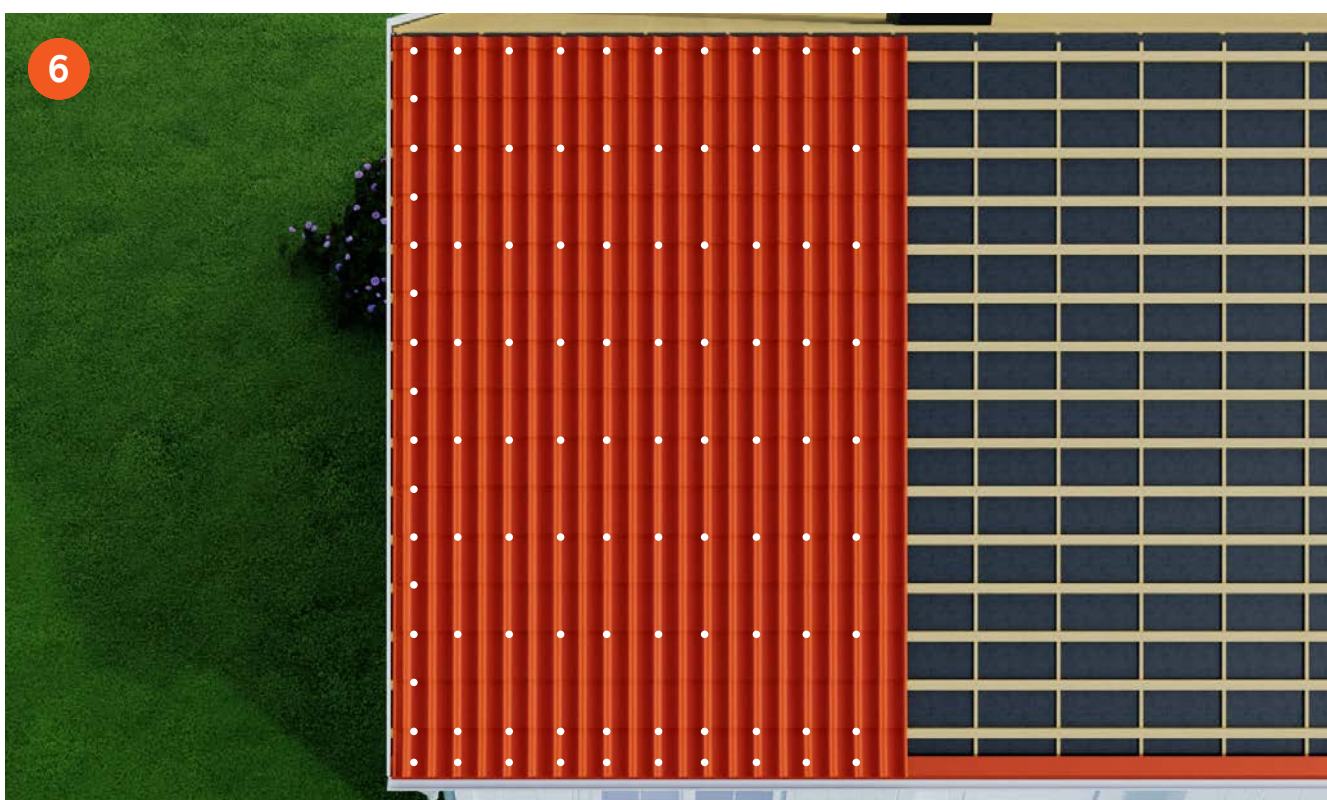
Skruva ihop de båda takpannorna i sidoöverlappet med skruv 4,8 x 20 mm enligt figur. Börja med den nedersta skruven och längst upp motnock. Därefter monteras mellanliggande skruvar enligt figur.

Takpanna 3 och 4 monterar du på samma sätt som takpanna 1 och 2.

Kontrollera om de hopskruvade takpannorna (1-4) behöver anpassas mot takfoten. Behövs detta lossar du en av skruvarna (i översta eller nedersta bärläkten för takpanna 1) och justerar underkanten parallell med takfoten. Skruva fast takpannorna (1-4) i bärläkten igen.

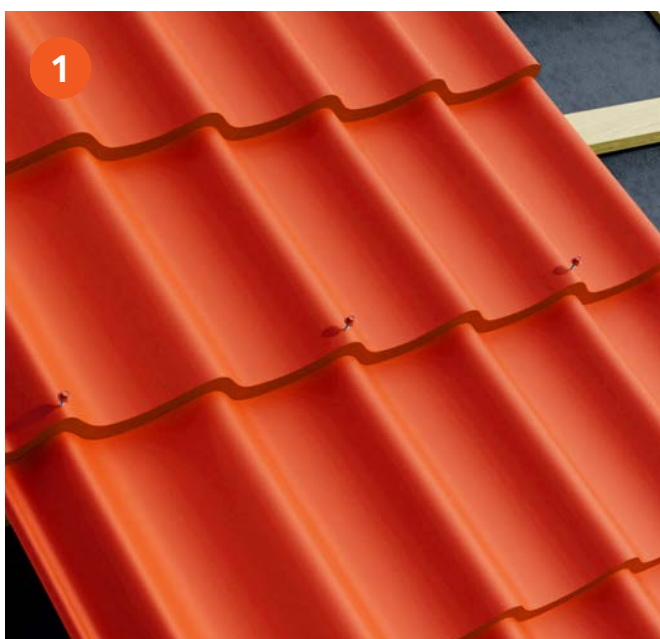

Skruva fast plåtarna med en skruv i varannan dal och varannan bärläkt samt i varannan dal räknat från takfotsläkt. Fäst också en skruv vid nockläkten. Den yttersta plåten skruvas i varje läkt i yttre dalen.

Montera resten av takpannorna på samma sätt enligt förgående tills hela taket är lagt. Avsluta med att kontrollera att takpannorna är ordentligt fastskruvade. Ta bort metallspån och bättringsmåla omgående där det behövs.

Solstad levereras i hela längder anpassade för ditt tak. Det kan dock finnas tillfällen då det blir nödvändigt att foga samman längder. Det här avsnittet beskriver hur du hanterar ett överlapp för att nå en säker och vattentät installation.

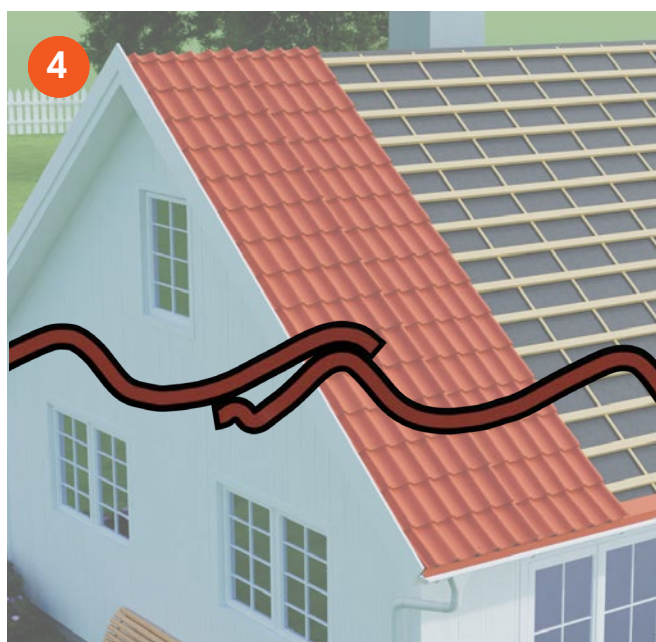
Börja med att skruva ihop takpanna 1 och 2 i kortändan med skruv 4,8 x 20 mm. Lägg de två plåtarna på plats på taket längst till vänster.

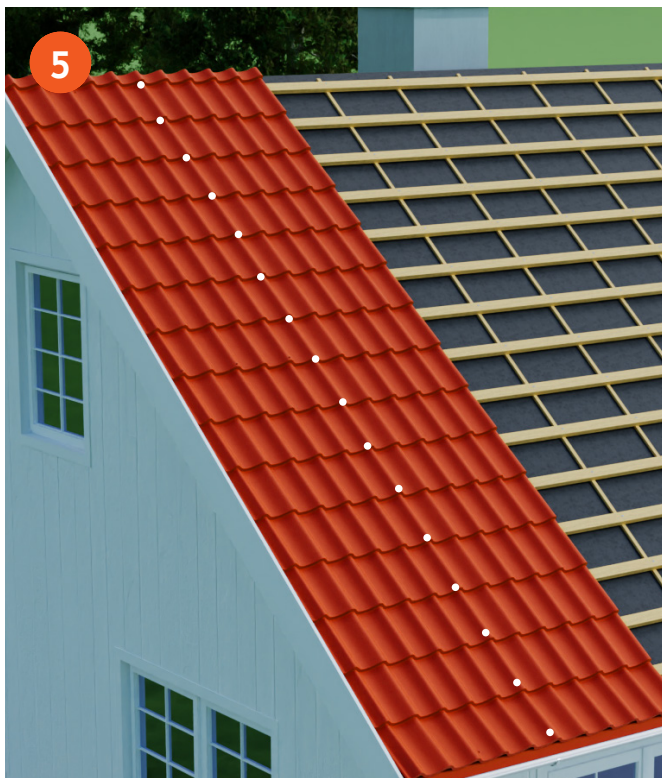
Skruva fast pannorna med en farmaskruv i den översta bärläkten. Justera noggrant så att de blir parallella med takfoten. Skruva därefter fast plåten med en skruv även i den nedersta bärläkten. Använd 4,8 x 35 mm.

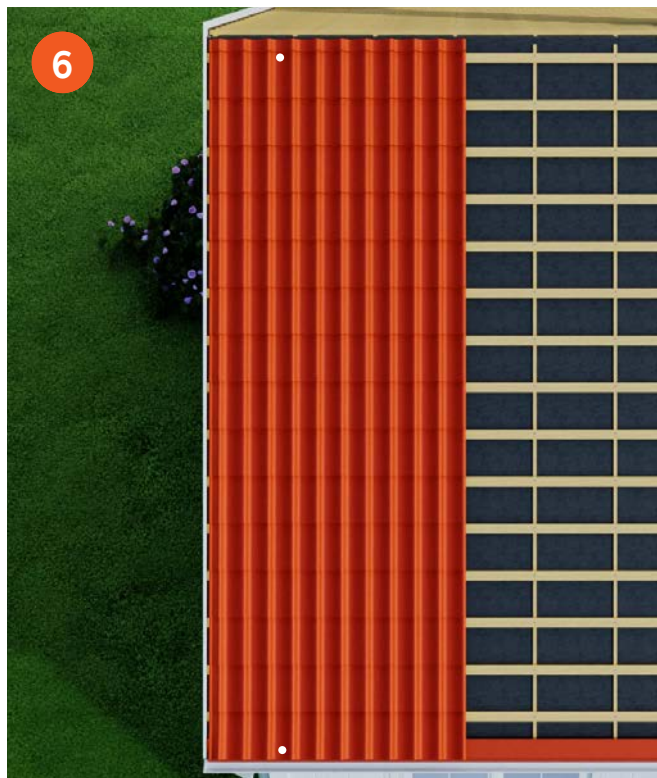
Skruva ihop takpanna 3 och 4 i kortändan på samma sätt som takpanna 1 och 2.

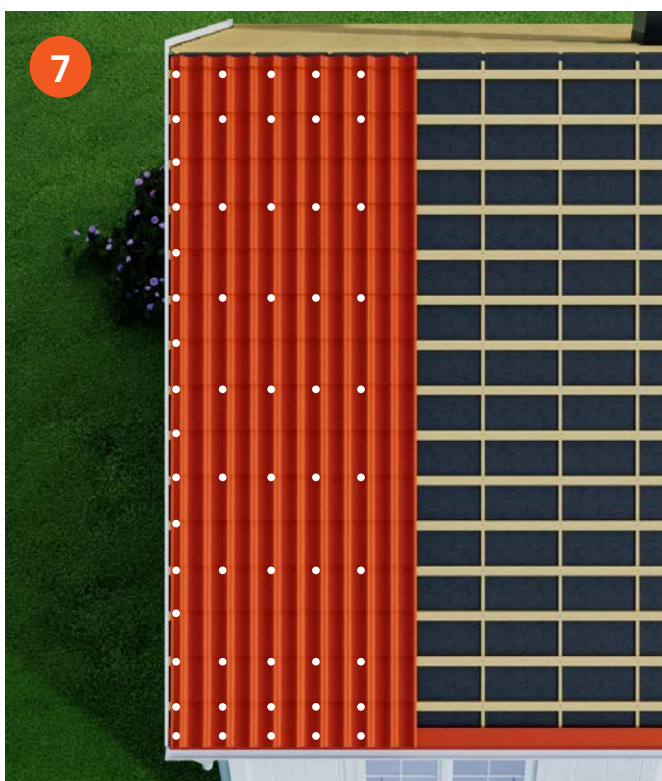
Lägg takpanna 3 och 4 under det första paret så att vattenlåset ligger under i alla överlappande sidoskarvar.

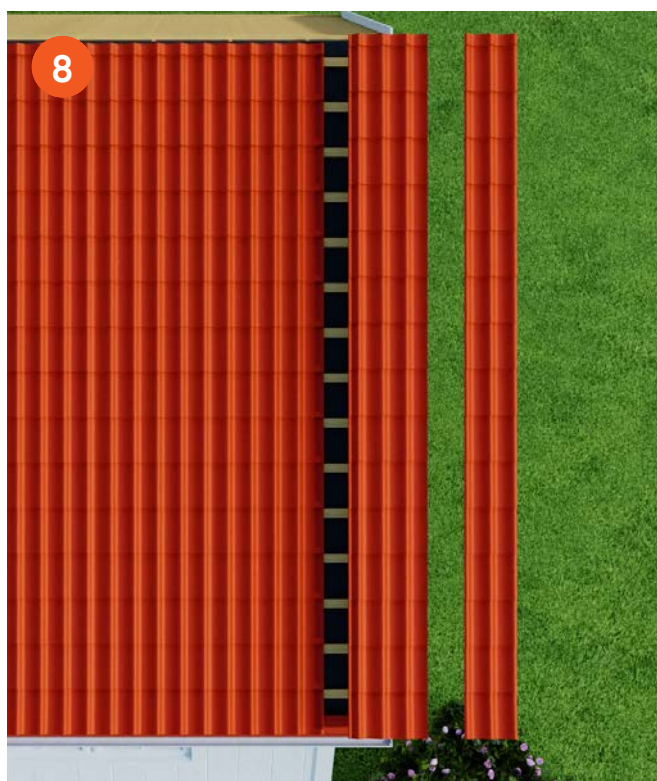
Förvissa dig om att takpannorna är absolut jämna i nederkant. Skruva ihop takpannorna i sidoöverlappet (1 och 2 med 3 och 4). Använd skruv 4,8 x 20 mm. Börja med den nedersta skruven och därefter skruven längst upp motnock. Därefter monteras mellanliggande skruvar enligt ovan.

Säkerställ att de fyra hopskruvade takpannorna är parallella med takfoten. Om de inte är det - lossa den nedre eller övre skruven som håller de första pannparet på plats i bärläkten och justera pannorna så att de blir parallella med takfoten.

Därefter skruvar du fast takpannorna (1-4) i bärläkten enligt figur med skruv 4,8 x 35 mm.

Montera resten av takpannorna på samma sätt enligt förgående tills hela taket är lagt. Överlappsskriv i skarvlinjen behövs dock inte då plåten är riktad i steg 1-3. Avsluta med att kontrollera att takpannorna är ordentligt fastskruvade. Ta bort allt metallspån och bättringsmål omgående där det behövs.

Takövergångar avser takdelar där taket ändrar lutning, till exempel på mansardtak och andra brutna tak.

Börja med att montera fotplåtarna på nedersta bärläkten före takets brytning. Var noga med att fotplåten ligger i rät linje längs bärläkten.

Fäst därefter fotplåten med träskruv.

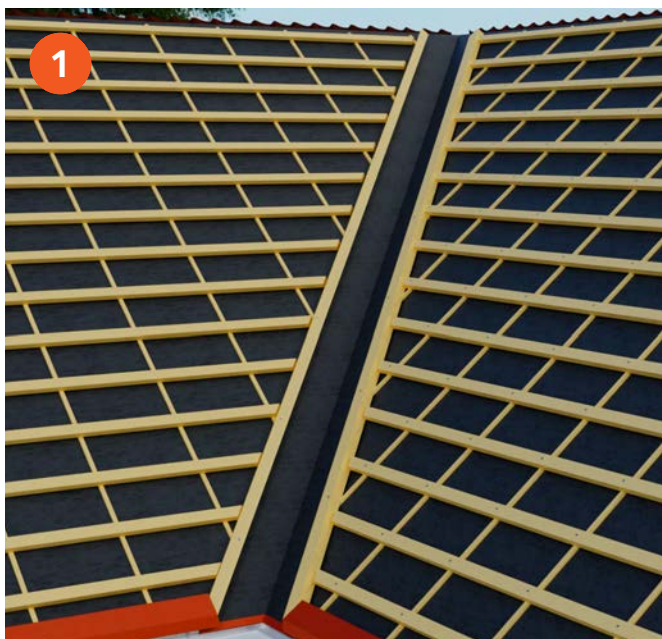
Fotplåten skarvas med ca 20-30 mm.

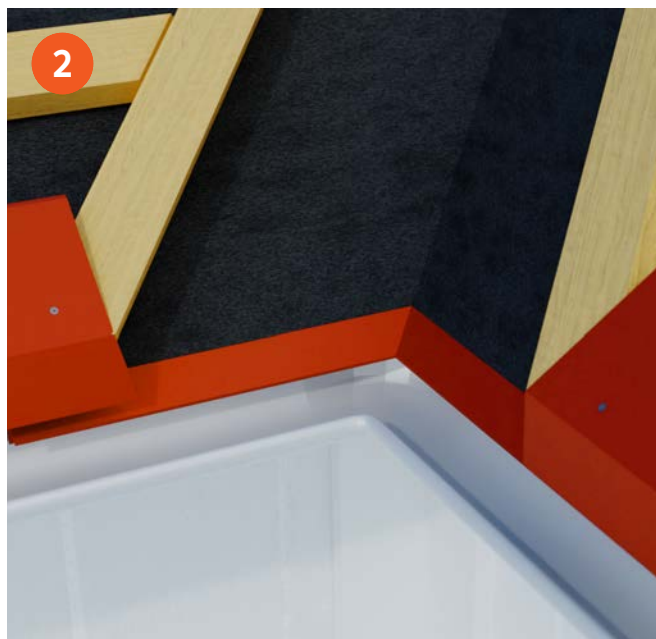
Montera därefter resterande takpannorna på samma sätt som vid montering av hela- eller delade plåtlängder.

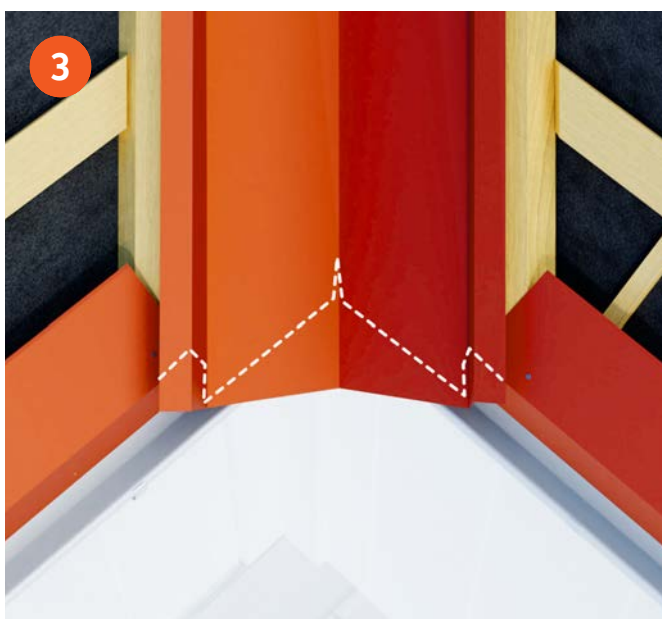
När två takpartier möts från olika håll, t.ex på ett L-format vinkelhus, bildas det en rännadal. Rännaldalen kan användas som kanal för vattenavrinning. En rännaldsplåt från ArcelorMittal säkerställer att vatten inte kan tränga in i rännaldalen och att vatten kan avledas från taket.

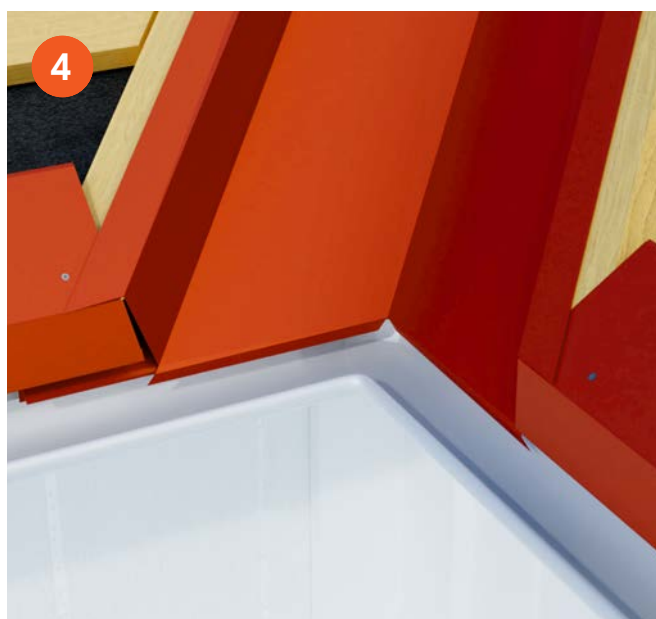
Rännaldalen kan monteras antingen under eller ovanpå bärläkten. Takfotsplåt ska monteras nere vid takdalen under takpappen. Se till att kapa bort ströläkt och bärläkt där rännaldsplåten ska monteras. Montera en bärläkt längs takdalen på ströläkten.

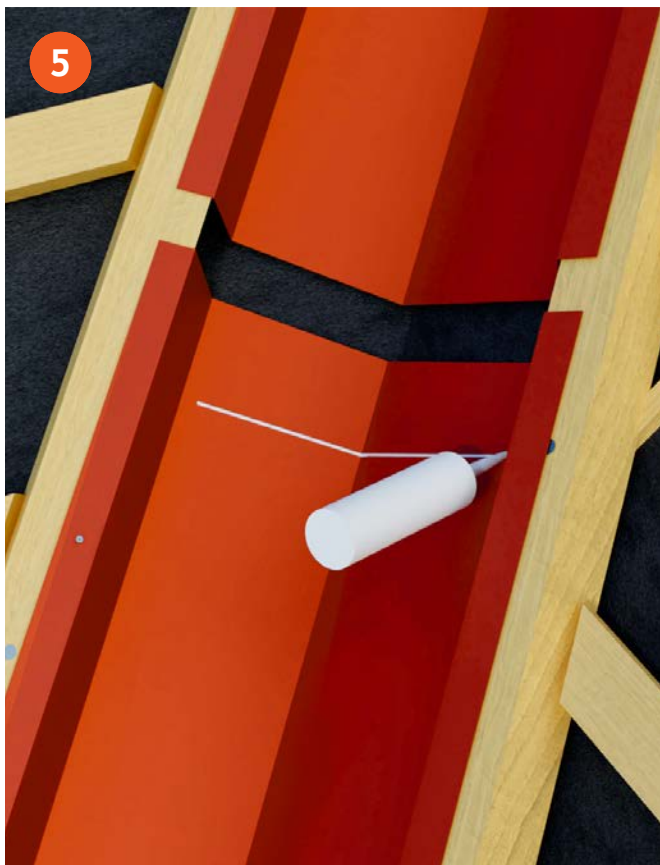
Takfotsplåt ska monteras nere vid takdalen under takpappen.

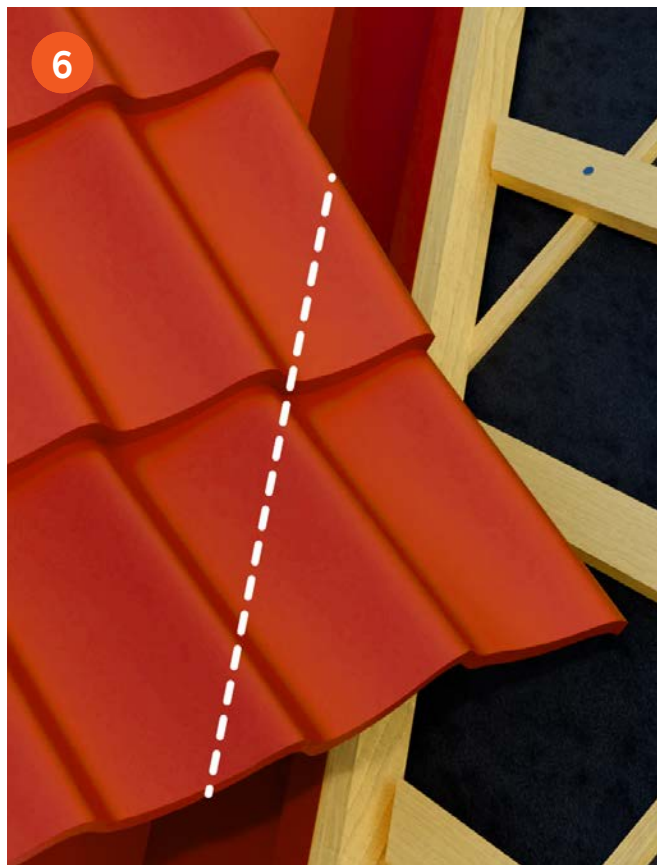
Placera rännaldsplåtens djup i takdalen och märk ut det som ska klippas bort.

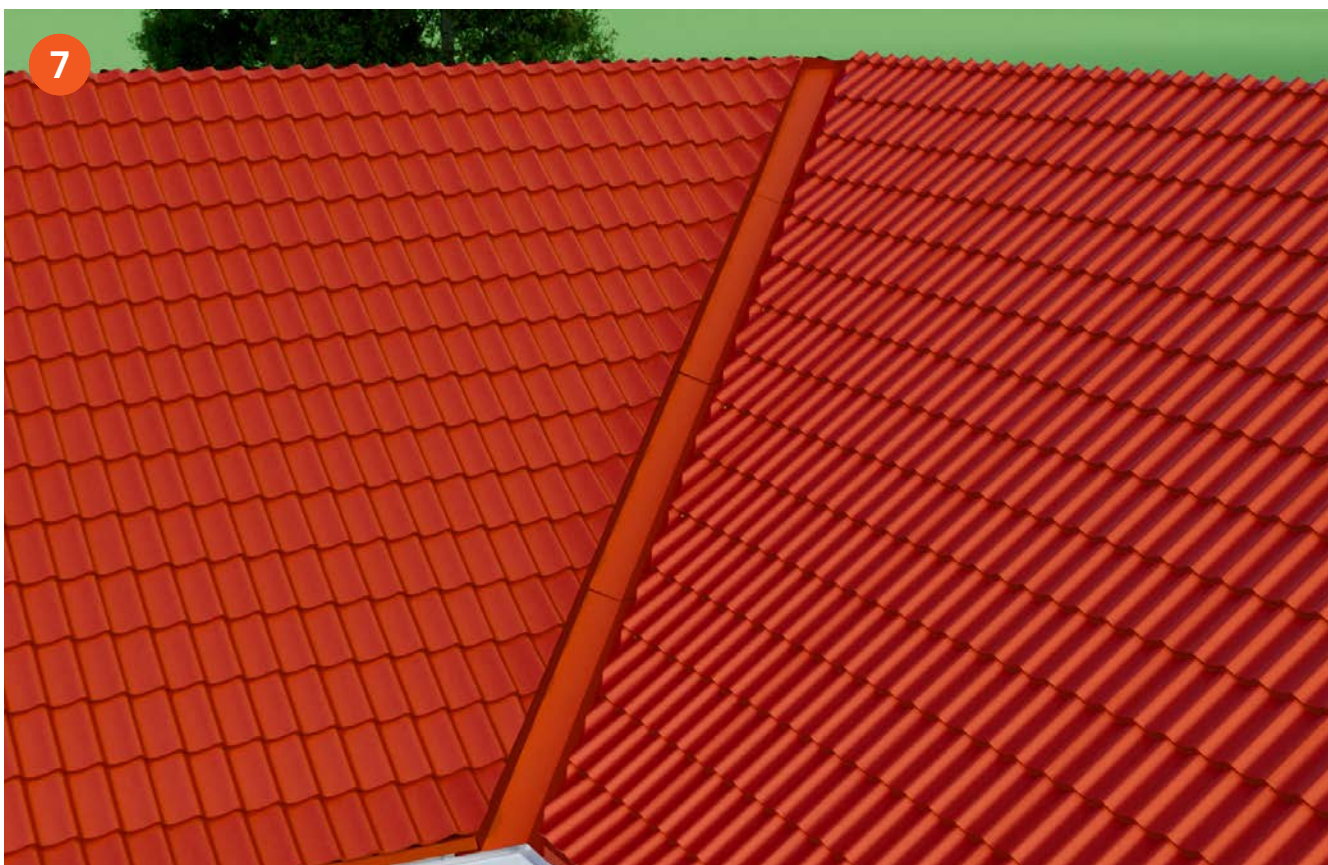
Klipp till den nedre delen av rännaldalen med både vänster och höger plåtsax för bästa resultat och gör sedan en ankantning mot takfoten.

Fäst rännalsplåten med träskruv i bärlåkten. Rännalsplåten skarvas med minst 200 mm med fogmassa i skarven.

Märk ut lutningen på rännaldalen för klippning av takplåten. Se till att takplåten går över rännaldalen med ca 30-50 mm. Undvik att skruva takpannorna igenom rännaldalen, utan fäst takpannorna i bärlåkten med farmaskruv.

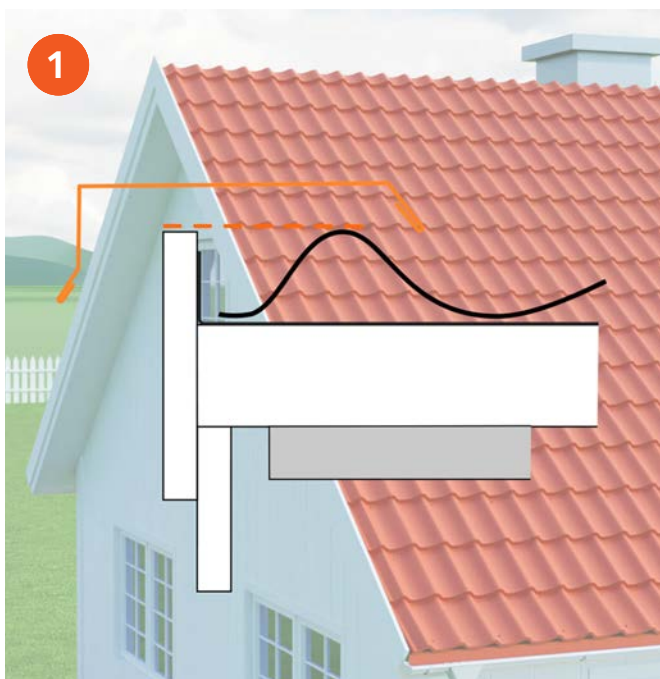
Montera resterande takpannorna på samma sätt längs rännaldalen.

Montera vindskiveplåt

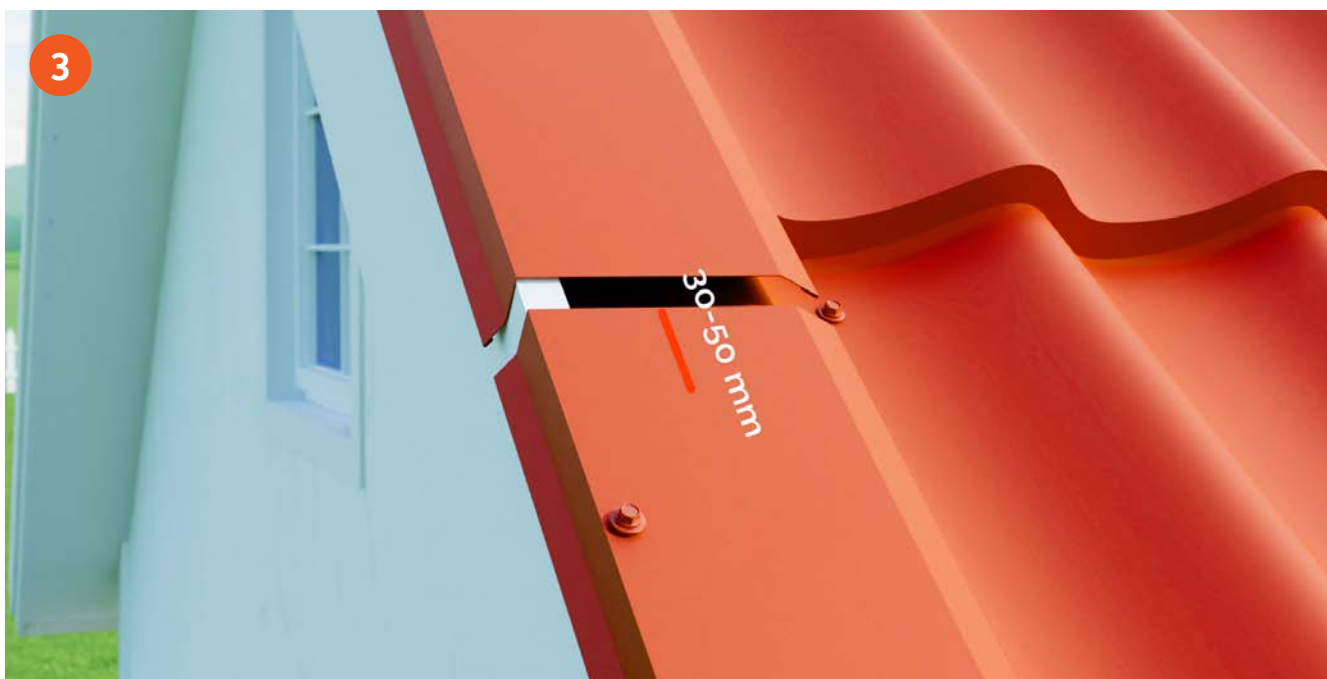
Vindskiveplåt – eller gavelpått som den också kan kallas – skyddar takets vindskivor från att vatten ska tränga in i träverket.

1 Anpassa vindskivan i höjded så att den passar med profiltopparna på takplåten.

2 Fäst vindskiveplåten i vindskivan med farmaskruv med 600 mm mellanrum.

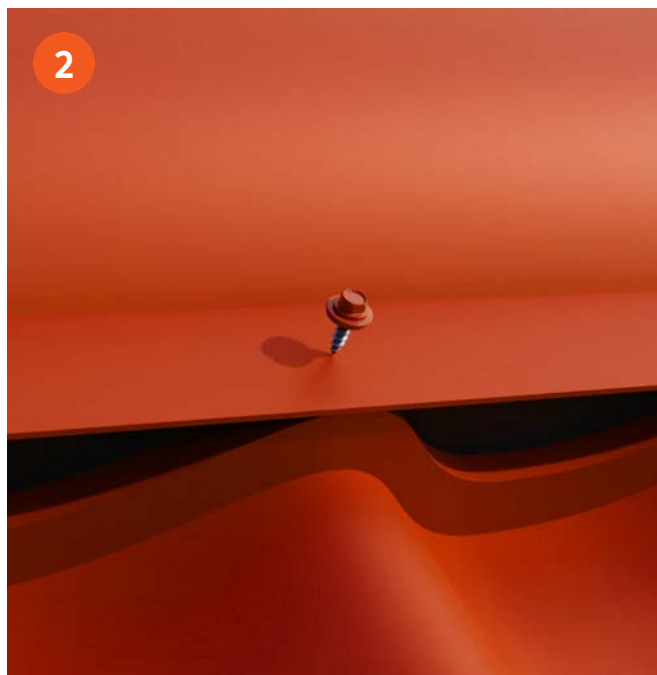
3 Behöver vindskiveplåten skarvas, använd ett överlapp på ca 30–50 mm.

En nockplåt sätts längs med toppen av taket där plåtarna möts. Nockplåten förhindrar att vatten rinner ner mellan takplåtarna och avleder vattnet ner över taket.

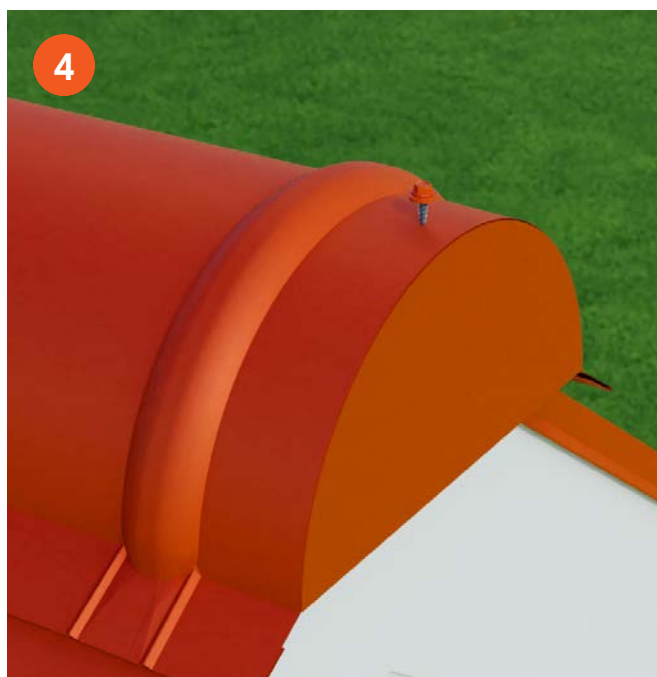
Montera tätband Universal mellan nock och takpanna för att säkerställa att vatten inte tar sig igenom.

Skruva fast nockplåten i profiltopparna på takpannan med överlappskruv.

Nockplåten skarvas så att pressningarna passar i varandra.

Ändlocket monteras in under nockplåten och skruvas fast ovanifrån med överlappskruv.

Valmade tak kräver montage av specialdetaljer.

Montera tätband Universal mellan nock och takpanna.

Placera en nockplåt och en valmavslutning längst ner och fäst de båda i profiltopparna på takpannorna med överlappsskruv.

En så kallad valmklocka monteras med överlappsskruv där sadeltak och valmat tak möts.

ArcelorMittal Construction Sverige AB

Västanvindsgatan 13
652 21 Karlstad
www.armat.se